

Budget och mål 2024 med plan 2025– 2027

Askersunds kommun

Styrets budgetförslag

Med tilläggsändringar från oppositionens budgetförslag

Socialdemokraterna

Vänsterpartiet

miljöpartiet de gröna

Innehåll

Förord	4
Vision	5
Övergripande perspektiv	6
Nämndernas uppdrag	6
Kommunala bolag	6
Kommunfullmäktiges mål	7
Målområden	7
Målområde 1 – God ekonomisk hushållning	7
Finansiella mål om god ekonomisk hushållning	8
Verksamhetsmål om god ekonomisk hushållning	11
Målområde 2 – De kommunala kärnverksamheterna	12
Förskola och fritidsverksamhet	12
Grundskola och grundsärskola	12
Äldreomsorg och vård	14
Social omsorg	15
Fritid, kultur och evenemang	16
Målområde 3 – Tillväxt och demografi	17
Målområde 4 – Specifika utvecklingsområden	18
Digitalisering	18
Integration	18
Budgetregler	19
Driftbudgeten	19
Investeringsbudgeten	19
Uppföljning	19
Budget och resursfördelning	20
Nämndernas ramar	21
Kommunstyrelsen	22
Socialnämnden	23
Barn- och utbildningsnämnden	23
Kultur- och tekniknämnden	23
Sydnärkes miljö- och byggnämnd	24
Investeringsbudget	25
Investeringar skattekollektivet	25
Strategiska investeringar lokaler (KS)	26
Reinvesteringar lokaler (KS)	26
Utvecklingsprojekt	26
Reinvestering nämnder	27
Investeringar VA-kollektivet (KoT)	28
VA-utbyggnad	28
Reinvesteringar	28
Sammanställning samtliga investeringar	28
Resultatbudget	29
Budgeterad balansräkning	30
Kassaflödesanalys	31

Förord

Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna har enats med Landsbygdspartiet Oberoende om att lägga fram föreliggande budgetförslag för Askersunds kommun 2024 med plan för 2025–2028.

Under den förra mandatperioden arbetade vi i Askersunds kommun fram en i delar ny struktur för arbetet med budgeten. Det omfattade bland annat att ta fram nya mål och gruppera dem inom målområden. Vision, målområden och mål är samma under hela mandatperioden för att underlätta uppföljning och analys. Utöver mål som nämnderna ska beakta finns det specifika uppdrag som riktar sig till nämnderna.

Det är kommunfullmäktiges som ska ställa upp bra mål för den kommunala verksamheten, det är nämndernas uppdrag att konkretisera arbete, analysera insatser och presentera resultat som är användbart för att nå de av kommunfullmäktige ställda målen. Det ska finnas en röd tråd i arbetet mellan kommunfullmäktiges budget, nämndernas verksamhetsplaner och uppföljningar i delårsbokslut och årsredovisning. Den röda tråden gör det enkelt för oss förtroendevalda att följa verksamheten ger oss det underlag som behövs för att vi ska kunna säkerställa att de skattemedel som vi fördelar gör tänkt nytta och att vi får den verksamhet och det som resultat som vi å våra medborgares vägnar, förväntar oss.

2023 och 2024 är tuffa år för kommunsektorn. Vi måste prioritera så att våra medborgare ändå ska få valuta för skattepengar och avgifter. Det kommer inte finnas utrymme för några större satsningar men det går att åstadkomma mycket med de medel vi redan använder.

Vi är inne i en intensiv investeringsperiod. Det är investeringar som har bedömts nödvändiga för att vi ska kunna fullgöra de kommunala uppdragen. Om vi lyckas att hålla en god budgetdisciplin kan vi se att vi inom en hanterbar framtid kommer kunna göra Askersund skuldfritt.

Vision

Vårt huvuduppdrag är att ge samtliga medborgare en bra service med hög kvalitet inom kommunens verksamhetsområden. Som demokratiskt valda företrädare vi våra medborgare och ska säkerställa att skattemedel används effektivt och till rätt saker.

Vi vill att de som bor och verkar i vår kommun ska kunna uppleva att de har en bra vardag. För oss innebär det att säkerställa att förskola, skola, fritids, vård och omsorg och annan service fungerar bra. Myndighetsutövning ska vara korrekt, rättssäker och utföras inom rimlig tid. Även den som får ett negativt beslut i ett myndighetsärende ska kunna tycka att det ändå är korrekt och begripligt. Vi ska helt enkelt vara bra på att vara kommun.

Som kommun har vi ett geografiskt områdesansvar. Vi ansvarar både för den egna bostadsförsörjningen och för regional utveckling med bland annat arbetsmarknadsfrågor.

Arbete och planer ska göras utifrån principen hållbar utveckling. Levnadsvillkor och resursanvändning ska möta mänskliga behov utan att äventyra ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet. Då kan även framtida generationer få sina behov tillgodosedda.

Ekonomisk hållbarhet innebär att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Planeringen av verksamhet och ekonomi måste göras så att skattemedlen räcker för att finansiera de kostnader vi orsakar.

Ekologisk hållbarhet innebär att vi inte ska förstöra värden eller förbruka naturresurser som inte kan återskapas. Vi ska sträva efter att våra verksamheter ska ha så lite miljö- och klimatpåverkan som möjligt. Det handlar om vilka metoder vi använder när vi bygger, energiförsörjning, vilka livsmedel vi köper eller hur vi transporterar människor och varor.

Social hållbarhet innebär i den kommunala kontexten att alla människor ska ha lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter. Krav på motprestation för bidrag och en positiv förväntan om arbetsförmåga och studieresultat är bra för den sociala hållbarheten. Det ska löna sig att arbeta och studera. Förutsättningarna är dock olika för olika individer att lyckas. Den offentliga sektorn har ett kompensatoriskt uppdrag att jämna ut olikheter som påverkar människors förutsättningar att lyckas.

Vision

Askersunds kommun ska vara en plats där det är attraktivt att leva och hållbart att bo och verka i.

Vi ska som kommun bidra till våra invånares möjligheter att ha en bra vardag.

Övergripande perspektiv

Att arbeta för ökad tillgänglighet, allas lika värde och god folkhälsa har länge varit och ska även fortsätta vara centralt i det politiska arbetet och i våra verksamheter. Dessa perspektiv ska genomsyra det dagliga arbetet i Askersunds kommunorganisation.

Tillgänglighet handlar om att alla kommuninvånare ska kunna tillgodogöra sig de kommunala verksamheterna utan hinder och utan att behöva vänta oskäligt länge med att få hjälp. Tillgänglighet handlar också om att fysiskt kunna röra sig i vår kommun.

En central del av arbetet med att leva upp till **allas lika värde** är att arbeta med jämlikhet, rättvisa, demokrati och delaktighet. Alla ska ha samma möjligheter att forma såväl samhället som sina egna liv. Det förutsätter lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom livets alla områden.

God och jämlik **folkhälsa** är en viktig förutsättning för att alla ska kunna ha en bra vardag. Vi ska arbeta för att trygga rätten till arbete, bostad och utbildning samt verka för social omsorg, trygghet och för goda förutsättningar för en hälsofrämjande livsstil.

Obs! se Social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet under rubriken "Vision" ovan.

Nämndernas uppdrag

Kommunfullmäktige fastställer budget och mål 2024 med plan 2025–2027 som är kommunens främsta styrdokument. Vision, övergripande perspektiv och målområden för Askersunds kommun gäller hela kommunorganisationen. I budgeten fastställs ekonomiska ramar för drift och investeringar för nämnderna.

Varje nämnd skall ange relevanta verksamhetsmål och handlingsplaner för att kommunfullmäktiges mål ska uppfyllas. Nämnderna ska prioritera sitt arbete inom de ekonomiska ramar som tilldelats. Nämnderna ska säkerställa god planeringsförmåga och strategiskt arbeta med möjligheter och behov för de egna verksamheterna de kommande åren.

Varje nämnd skall fatta beslut om budget och verksamhetsplan för den egna verksamheten utifrån kommunfullmäktiges mål och budget. Verksamhetsplanen utgör nämndens huvudsakliga styrdokument för verksamheten. Nämnderna ska i sina verksamhetsplaner redogöra för på vilket sätt de av kommunfullmäktige beslutade program som är relevanta för nämnden, beaktas.

Nämnderna ska vara aktiva och delaktiga i budgetarbetet genom att i samband med beslut om verksamhetsplan ta fram det underlag som behövs för budgetberedning och kommande beslut om budget i kommunfullmäktige. Nämndens arbete ska präglas av långsiktighet och god framförhållning.

Nämnderna ska i delårsbokslut och årsbokslut utöver ekonomisk redovisning, redovisa verksamhetsmål och måluppfyllelse samt redovisa av kommunfullmäktige givna uppdrag. Uppföljning av de av kommunfullmäktige beslutade programmen görs i samband med årsbokslut.

Kommunala bolag

De kommunala bolagen ingår i koncernen. Bolagens verksamhet regleras av ägardirektiv som är beslutade i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktiges mål

Målområden

De kommunala målen är indelade i fyra olika målområden. **God ekonomisk hushållning, De kommunala kärnverksamheterna, Tillväxt och demografi** och **Specifika utvecklingsområden**.

Målområde 1 – God ekonomisk hushållning (Effektiv resursanvändning)

Kommunen ska enligt kommunallagen ha mål för en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv och ur ett verksamhetsperspektiv. Målområde 1 är det målområde som adresserar god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Ekonomin sätter gränsen för verksamhetens omfattning. God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv avser kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning måste det finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. God ekonomisk hushållning uppnås för Askersunds kommun när de finansiella målen och verksamhetsmålen inom målområde 1 uppfylls.

Åren 2023 och 2024 är och kommer sannolikt vara mycket problematiska ekonomiskt. Kostnaderna för pensioner ökar på grund av ett nytt pensionsavtal och inflationen. Prisökningen för livsmedel och andra varor har varit omfattande. De stora investeringar som har gjorts och görs i verksamhetslokaler för förskola och skola innebär att vi är exponerade för ränteökningar vilket ytterligare försvagar den kommunala ekonomin.

Befolkningsökningen som har varit under några år har stannat av. De ekonomiska satsningar vi har gjort på fysisk planering har ännu inte givit några resultat utan arbetet ska ses som långsiktigt. Det är av största vikt att vi fortsätter arbetet att utveckla Askersunds kommun för att skapa fler boendemöjligheter i både Askersund och Åsbro. Vi tror att intresset för att bosätta sig i Askersund kommer hålla i sig och det är viktigt att vi möter intresset genom konkret planering.

Det är ett tydligt utvecklingsområde att vårda vårt humankapital i kommunen. Delar av våra kärnverksamheter har problem med att bibehålla och rekrytera kompetenta medarbetare. En förutsättning för att vi ska ha kärnverksamheter med hög kvalitet är att vi kommer till rätta med de faktorer som orsakar problemen. A och O i det arbetet är att vi har en bra ledningskultur och att vi i alla sammanhang har förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Det finns fortsatta indikationer på att vi har överkostnader i våra verksamheter och det är helt nödvändigt att vi på ett bättre sätt kopplar behoven mot resurserna för att bli mer kostnadseffektiva.

Inom de närmsta åren har vi färdigställt lokaler för förskola och skola som ska räcka under många år framöver. Dock har det visat sig att vi sannolikt behöver tidigarelägga byggnationen av ett nytt särskilt boende. Kostnader kopplade till investeringarna tar en stor del av driftsekonomin i anspråk. De investeringar vi gör nu är nödvändiga för att vi ska kunna bedriva en bra kärnverksamhet. Våra lokaler och andra tillgångar måste underhållas så att de bibehåller funktionalitet samt får lång livslängd. Vägar, gator och andra offentliga ytor ska vara välvårdade. På sikt blir det mer kostnadseffektivt för skattebetalarna. De kommande åren kommer det att vara nödvändigt att prioritera även bland investeringar i våra offentliga miljöer som kan ses som nödvändiga.

Kommunfullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv och ur verksamhetsperspektiv redovisas nedan.

Finansiella mål om god ekonomisk hushållning

Mål: För 2024 skall resultatet vara 6,9 miljoner kronor.

Vi behöver upprätthålla en hög resultatnivå för att vi ska ha en hållbar nivå på självfinansieringen av våra investeringar inte öka våra lån mer än vad som är hållbart samt skapa förutsättningar för att minska låneskulden. 2024 är ur flera perspektiv ett år där det kommer vara svårt att kunna upprätthålla tanken på några högre resultatnivåer.

SKR anger att det ökade skatteunderlaget äts upp av kraftiga prisökningar. Löneökningstakten under 2023–2024 kommer att vara högre än på länge, vilket gynnar de beskattningsbara löneinkomsterna, men precis som för hushåll och företag äts nominella inkomstökningar hos kommuner och regioner upp av stora kostnadsökningar. I SKR:s prognoser beräknas i år höga pris- och löneökningar (inklusive pensionskostnader för den egna personalen). Det leder till en stor nedgång av det reala skatteunderlaget, vilket är historiskt unikt. Att återställa det reala värdet av 2022 års skatteunderlag kommer att dröja ända fram till år 2025.

6,9 miljoner kronor motsvarar knapp 0,9 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Mål: Självfinansieringsgraden av investeringar inom skattekollektivet ska inte understiga vad som planeras i budgeten.

Den låneskuld som vi just nu bygger upp kan inte behållas på lång sikt. Budgetering och planering av våra investeringar behöver göras med god framförhållning så att den långsiktiga plan som finns i budgeten för återbetalning av våra lån också blir verklighet. Planen redovisas på nästa sida. Det finns en tydlig koppling mellan målet och att nämnderna behöver ha god budgetdisciplin och kunna planera investeringar med god framförhållning. Nya stora investeringar som inte ryms i de mer generella potter som kommunfullmäktige fördelar för investeringar behöver planeras med så god framförhållning så att de är synliggjorda minst fem år innan de planeras att genomföras.

Den planerade självfinansieringen av investeringar i skatte- och avgiftskollektivet redovisas i tabellen nedan. En självfinansiering som överstiger 100 % innebär att vi de åren kan amortera. Noteras är att det nya särskilda boende som vi behöver bygga i planen byggs åren 2027–2028. På grund av köer till särskilt boende har vi tidigare lagt delar av investeringsmedlen för att kunna genomföra förstudie och planering. Det är sannolikt att investeringen kan komma att behöva tidigareläggas vilket då innebär justeringar i planen.

	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Självfinansieringsgrad	27,5%	23%	56%	128%	169%	70%	58%

Ekonomisk långsiktspanering

Nedanstående tabeller redovisar den planerade utvecklingen av Askersunds kommuns låneskuld inom skattekollektivet och avgiftskollektivet. Tabellerna redovisar behov av upplåning alternativt i vilken omfattning amortering kan ske. Askersunds kommun har huvuddelen av verksamhetsfastigheterna inom skattekollektivet. Ett fåtal verksamhetsfastigheter hyrs av bolag inom kommunkoncernen. Smedsgården m fl lokaler, hyrs av Länsgården.

Den investeringsnivåer som är budgeterade för 2024–2028 bedöms som nödvändiga för driften av våra kärnverksamheter samt genomförs för att våra fastigheter och offentliga miljöer ska kunna underhållas på ett ändamålsenligt sätt och därmed ges lång livslängd. Investeringarna innebär att underhållsskulden arbetas bort samt att vi investerar för att undvika att en ny underhållsskuld uppstår. Vi har under ett antal år lagt ned mycket pengar på att rusta och underhålla lokaler för kärnverksamhet. Askersunds kommuns underhållsskuld är till stora delar återbetald inom fastighetsbeståndet.

Skattekollektivet

Investeringar för 2023 genomförs under innevarande budgetår. För åren 2024 – 2028 redovisas de investeringar som föreslås i föreliggande budget. Åren 2029 – 2034 är beräknat scenario utan nya större investeringsobjekt. Tabellen redovisar hur snabbt vi kan amortera våra lån under förutsättning att planerade investeringar genomförs och att resultatnivån i bokslutet är ca 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Skattekollektivet tkr

	bokslut		budget					beräkning						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Planerade investeringar	178 506	221 074	80 614	22 784	19 504	98 655	119 525	50 000	21 600	21 600	21 600	21 600	21 600	
Resultat	12 911	4 270	3 908	16 131	20 329	24 085	17 300	18 000	18 500	19 000	19 500	20 000	20 500	
Avskrivningar	33 836	43 800	48 000	52 500	54 150	56 200	59 000	61 000	63 000	62 000	61 000	60 000	58 000	
Upplåning/amortering		173 004	28 706	-45 847	-54 975	18 370	43 225	-29 000	-59 900	-59 400	-58 900	-58 400	-56 900	
Låneskuld bokslut	505 767	678 771	707 477	661 630	606 655	625 025	668 250	639 250	579 350	519 950	461 050	402 650	345 750	

Avgiftskollektivet

Investeringar enligt redan beslutade investeringar för 2023, förslag i budgeten för 2024 – 2028 samt ett scenario där investeringsvolymen är fortsatt hög åren 2029 – 2034. Svenskt Vatten anger att för alla Sveriges kommuner så är anläggningstillgångarna till stor del avskrivna vilket under lång tid hållit taxorna låga. När framtida investeringar genomförs kommer avskrivnings- och räntekostnader att stiga markant från dagens nivåer. Kapitalkostnaderna behöver finansieras av avgifter i kommunernas VA-taxor. Flertal av Sveriges VA-huvudmän är under ett konstant investeringstryck, vilket innebär att de likvida medel som betalas in i form av avgifter används till att finansiera nya investeringar och inte till att amortera ned skulden. Skulden växer således kontinuerligt till investeringsbehovet understiger avskrivningsnivån, vilket tabellen nedan illustrerar.

Avgiftskollektivet tkr

	bokslut		budget					beräkning						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	
Planerade investeringar	23 446	27 840	29 510	38 350	30 540	29 500	29 500	8 650	8 650	8 650	8 650	8 650	8 650	
Resultat	1 548	632	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Avskrivningar	8 839	9 300	9 500	9 700	9 900	10 000	10 200	10 400	10 600	10 800	11 000	11 200	11 400	
Upplåning/amortering		17 908	20 010	28 650	20 640	19 500	19 300	-1 750	-1 950	-2 150	-2 350	-2 550	-2 750	
Låneskuld bokslut	175 233	193 141	213 151	241 801	262 441	281 941	301 241	299 491	297 541	295 391	293 041	290 491	287 741	

Kommunkoncernen

Borgensåtaganden avser de kommunala bolagen, Sydnärkes utbildningsförbund och Sydnärkes kommunalförbund. Skuld per invånare i kommun och koncern är ett mått som redovisas i olika jämförelser. Soliditeten kommer sjunka under den period då vi behöver genomföra stora strategiska investeringar för att därefter öka.

Kommunkoncern tkr

	<i>bokslut</i>		<i>budget</i>				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Borgensåtaganden	774 400	824 400					
Skuld kommun	681 000	871 912	920 628	903 431	869 096	906 966	969 491
Skuld bolag, tkr	762 576	812 576	832 576	852 576	862 576	872 576	882 576
Skuld per invånare	126	146	151	151	148	151	157
<i>varav kommun</i>	59	75	79	78	74	77	82
<i>varav koncern</i>	66	70	72	73	74	74	75
Soliditet	31,4	29,0%	28,1%	29,2%	30,9%	31,2%	31,5%
Antal invånare	11497	11550	11600	11650	11700	11750	11800

Verksamhetsmål om god ekonomisk hushållning

Detta målområde gäller alla nämnder.

Mål: Vi är en attraktiv arbetsgivare och har en god arbetsmiljö

Som goda arbetsgivare kan vi säkerställa att vår personal trivs på jobbet och att arbetsmiljön är bra. Det är en bra grund för att de anställda ska hålla sig friska och att de väljer att arbeta kvar i vår kommun. Det är viktigt att all vår personal ska känna delaktighet och ha rådighet i att bidra till och skapa en god arbetsmiljö. Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Indikatorer:

- Sjukskrivningstalen hos vår personal ska i de fall de är höga nå en rimlig nivå.

Höga sjukskrivningstal kan vara ett symptom på att något inte är som det ska vara på en arbetsplats. Askersunds kommun hade innan pandemin en nedåtgående trend i sjukskrivningstalen. Våren 2023 är sjukskrivningstalen visserligen lägre än året innan men de är fortfarande generellt för höga. Det är viktigt att vi arbetar med de faktorer som bidrar till sjukskrivningsproblematik. Vad som är en rimlig sjukskrivningsnivå definieras av respektive nämnd. Vidare måste varje verksamhet analysera orsakerna till sjukskrivningar för att kunna dra slutsatser om kopplingar mellan arbetsmiljö och sjukskrivningar.

- HME-resultat.

SKR och Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) erbjuder en modell och en enkät för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken i kommuner och regioner med fokus på Hållbart medarbetarengagemang (HME).

Mål: Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter

Vi använder våra resurser effektivt och vi har en hög kvalitet i våra verksamheter.

Indikatorer:

- Effektiv resursanvändning.
- Hög kvalitet.

Mätning av effektivitet kan göras med nettokostnadsavvikelser och andra effektivitetsmått. Vilka mått som ska användas beslutas av respektive nämnd.

Indikatorer definieras, målsätts och redovisas av respektive nämnd.

Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Målområde 2 – De kommunala kärnverksamheterna

Förskola och fritidsverksamhet. (Gott liv hela livet) (Lust att lära)

Vi strävar efter att ha hög pedagogisk kvalitet och en hög servicegrad inom både förskola och fritidsverksamhet. Bristen på utbildade förskollärare är ett problem i såväl Askersunds kommun som nationellt.

Förskola finns idag i hela vår kommun. Det är viktigt att förskolan finns lokalt då det är en viktig förutsättning för att familjernas vardag ska fungera. Redan i förskolan, en pedagogisk verksamhet med egen läroplan, behöver förutsättningar skapas för att säkerställa att barnen är utrustade för att bli elever i skolan.

Fritidsverksamheten är likaså en viktig pedagogisk verksamhet. I de lägre åldrarna är inskrivningsgraden hög, den minskar när barnen blir äldre. Samarbetet mellan fritids och skola är omfattande och viktigt och det är en bra förutsättning för att barnen ska få en sammanhängande vardag.

Grundskola och grundsärskola (Lust att lära)

Skolan har en viktig uppgift att rusta våra barn och unga för framtiden. Att klara skolan är den främsta skyddsfaktorn för att motverka utanförskap senare i livet. I en föränderlig värld efterfrågas utbildning i allt högre grad av arbetsmarknaden. Individerna har större valmöjligheter. Behörighet till gymnasiet och slutförda gymnasiestudier är de verktyg vi har för att mäta hur väl vi lyckas med detta uppdrag. Läsförståelse är nyckeln till all inläring och behärskandet av det svenska språket är nyckeln till framgångsrik utbildning.

Barn- och utbildningsnämnden behöver säkerställa att insatser görs tidigare i åldrarna då behov ofta identifieras redan på lågstadiet. I en skola där varje individ har rätt till det stöd som krävs för att fullgöra sin utbildning måste, i högre utsträckning än tidigare, alla möjliga insatser beaktas. Vi ska jobba för att ingen elev ska lämna grundskolan utan att vara behörig till något gymnasieprogram.

Den nya skolorganisationen är färdigimplementerad höstterminen 2023. Det innebär att det finns organisatoriska förutsättningar att lyckas bättre med att ge alla barn en bra utbildning samt att säkerställa utbildade pedagoger i våra skolor.

Familjecentralen är en mötesplats och en länk mellan hem och skola som erbjuder stöd åt föräldrar i sin föräldraroll. Verksamheten riktar sig även till barn som är i behov av stöd på grund av sin familjesituation. Familjecentralen bedrivs i samverkan mellan socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och Region Örebro Län.

En förutsättning för att eleverna ska bli behöriga till gymnasiet är att man får nödvändig utbildning och i de fall det behövs också anpassningar och stöd. Det är också viktigt att skolan inte skickar vidare elever till nästa etapp i utbildningen utan rätt kunskaper. Då har skolan brutit i sitt ansvar. Barn- och utbildningsnämnden måste för att nå de önskvärda resultaten arbeta med att identifiera och åtgärda brister som står i vägen för att måluppfyllelsen ska öka inom varje årskull.

Sedan 2022 har ansvaret för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) övergått till barn- och utbildningsnämnden från kommunstyrelsen. Det innebär att man arbetar med de ungdomar upp till 20 år som inte går i gymnasiet. En ungdom som aldrig har påbörjat, har avbrutit eller inte fullföljt sin gymnasieutbildning kan hamna i en situation där vägen till vidare utbildning eller arbete begränsas. Insatser ska göras så att ungdomarnas utvecklingsprocess kan fortgå utan längre avbrott. Det är

också viktigt att de insatser som görs tar sin utgångspunkt i ungdomarnas behov, förutsättningar och mål.

Mål: Alla barn ska nå kunskapsmålen

Det övergripande målet för skolan kommer alltid att vara att alla barn ska nå kunskapsmålen. Enligt skollagen ska alla kommuner ge barn en grundläggande utbildning. Läroplanen definierar detta som lägst E.

Indikator:

- Behörigheten till gymnasiet

Behörigheten till gymnasiet ska inte jämföras med föregående årskurs utan jämförs med årskullens resultat historiskt. Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Uppdrag:

Barn- och utbildningsnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige progression och måluppfyllelse för utvalda årskurser.

Barn- och utbildningsnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige vilket arbete som har skett kopplat till det kommunala aktivitetsansvaret.

Barn- och utbildningsnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige läsförståelse i årskurs 2.

Äldreomsorg och vård (Gott liv hela livet)

Äldre invånare i Askersund ska få det stöd de behöver i hemmet eller på särskilt boende. Vi ska prioritera att vårda, stimulera och träna de friska sinnen hos individen. Genom att anpassa våra arbetsätt till behoven kan vi ge omvårdnad och rehabilitering i rätt miljö. Trygghet för omsorgstagaren är en grundpelare och vi behöver arbeta för att garantera att alla äldre får en bra vård.

Kompetensförsörjning inom vården är en utmaning och för att hålla en god kvalitet och vara en attraktiv arbetsgivare ska personalen arbeta med det de är utbildade till, vårdpersonal ska i första hand vårda, inte städa eller handla. Vi behöver fortsatt arbeta med att bättre tillvarata den kompetens och kreativitet hos verksamhetsnära chefer och vårdpersonal för att optimera och planera rätt insatser till rätt verksamhet.

Det förebyggande arbetet för att bibehålla de friska sinnen och minska behovet av vård senare i livet är lika viktiga som att kunna göra vårdinsatser när de behövs. Det kan vara att arbeta med träning, minska ensamhet eller stöttning av anhöriga bland annat.

Mål: Äldreomsorgen ska vara trygg och väldimensionerad.

Kvalitet och effektivitet inom äldreomsorg och vård redovisas inom målområde 1, mål: Effektiv resursanvändning och hög kvalitet i våra verksamheter.

Uppdrag:

Socialnämnden ska redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs inom förebyggande och rehabiliterande arbete för att minska behov av vård och ge ökad livskvalitet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.

Smedsgården i Askersund.

Social omsorg (Gott liv hela livet)

Alla som har behov av stöd ska kunna få det stöd de har rätt till för att kunna skapa möjlighet till utbildning, meningsfull sysselsättning och i förlängningen en egen försörjning. Genom att få en anställning blir du delaktig i samhället och får en roll. Att få lön för det arbete du utför ger status, egenvärde, självrespekt och du blir någon att räkna med. Det finns flera grupper i samhället som av olika anledningar och i olika omfattning behöver extra stöd och hjälp av samhället för att nå dit.

I takt med att det blir fler som av olika anledningar står långt ifrån arbetsmarknaden ställs stora krav på oss som kommun att upprätthålla de höga sysselsättningsnivåerna vi idag har. En deltidssjukskrivning ska inte ses som att en person inte kan arbeta alls utan att personen är friskskriven en viss procent! 100 % av de som idag söker försörjningsstöd i Askersund, utan att de har en sysselsättning, anvisas till arbetsmarknadsenheten – AME. Av de som är arbetsföra får 100 % av dessa idag en sysselsättning.

Individ- och familjehemsplaceringar behöver i så stor utsträckning som möjligt göras på hemmaplan. Arbetet med att skapa förutsättningar för detta har hög prioritet. Familjecentralen är en mötesplats och en länk mellan hem och skola som erbjuder stöd åt föräldrar i sin föräldraroll. Verksamheten riktar sig även till barn som är i behov av stöd på grund av sin familjesituation. Familjecentralen bedrivs i samverkan mellan socialförvaltningen, barn- och utbildningsförvaltningen och Region Örebro Län. Vi kommer att fortsätta det arbetet.

2022 fick socialnämnden en ramökning avseende medel till att arbeta med operativa insatser kopplat till arbetet avseende droger samt till barn och ungdomar som riskerar fara illa. Arbetet sker genom god samverkan med skola och fritid.

Mål: Alla invånare ska kunna ha en meningsfull sysselsättning och i förlängningen nå egen försörjning. Socialnämnden och kommunstyrelsen genom AME arbetar tillsammans för en hög sysselsättning för de personer som har längre väg till den ordinarie arbetsmarknaden.

Indikator:

- Sysselsättningsgraden ska vara hög för de delar av samhället som står långt ifrån den ordinarie arbetsmarknaden.

Uppdrag:

Socialnämnden och kommunstyrelsen ska gemensamt redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs mot ungdomar och vuxna som riskerar inte nå målet. Redovisa effekter av arbetet och eventuella trender.

Fritid, kultur och evenemang (Gott liv hela livet)

Kultur är viktig för människans utveckling. Kultur är den gemensamma nämnaren som knyter ihop oss som befolkning.

Fritidsaktiviteter och kultur är viktigt för alla åldrar för att vi ska må bra och trivas där vi bor. Vi har en naturlig bra förutsättning för båtliv, fiske, jakt och andra fritids- och naturaktiviteter. Kulturhuset Sjöängen har inneburit att vi har skapat en lokal arena som möjliggör kulturella aktiviteter, teater och musik bland annat. Vi behöver fortsätta utveckla arbetet som innebär skapandet av kultur, framför allt för unga.

2022 startade kulturskolan för att locka fler barn och unga till olika aktiviteter. I samarbete med Region Örebro Län kommer vi att stärka arbetet med kultur i våra förskolor och skolor.

Föreningslivets insatser är ovärderliga för kommunens invånare, gammal som ung. Vi fortsätter att prioritera det föreningsliv som vänder sig mot de unga och äldre. Arbetet riktas även mot motorburna ungdomar. Vi vill ha en god dialog med civilsamhället. Som kommun kan vi tillhandahålla de arenor som föreningslivet använder sig av. Vi undersöker förutsättningarna för att anläggande av en konstgräsplan.

Revy i Närkesberg!

Mål: Alla våra invånare ska ha möjlighet att på sin fritid vara fysiskt aktiva och skapande samt kulturellt delaktiga.

Målet inom fritid, kultur och evenemang är inte mätbart.

Uppdrag:

Kultur- och tekniknämnden ska redovisa till kommunfullmäktige relevant information om kulturskolan verksamhet och eventuella effekter och trender.

Kultur och tekniknämnden ska redovisa till kommunfullmäktige det arbete som görs med fritidsutbud och fysisk aktivitet samt redovisa eventuella effekter av arbetet.

Målområde 3 – Tillväxt och demografi (Attraktiva boende- och livsmiljöer) (Ett starkt näringsliv)

Möjligheter till en bra vardag kan vi som kommun bidra till genom att säkerställa att våra kommunala arbetsplatser har den kompetens som erfordras. I lika hög grad ska de företag som finns i kommunen veta att de kan få tag i relevant arbetskraft till sina företag. Utöver att bidra till kompetensförsörjning skulle en jämnare åldersstruktur i vår befolkning innebära ökad stabilitet för de kommunala verksamheterna ur ett planeringsperspektiv.

Andelen äldre i befolkningen ökar generellt sett i Sverige men i Askersund har vi idag en större andel äldre i befolkningen än riksnittet. Det finns behov av att öka andelen invånare i yrkesverksam ålder. Vi behöver därför planera vårt samhälle utifrån den åldersgruppen. Vid sidan av kvaliteten på våra kärnverksamheter, är en bra och trevlig plats att bo på en av de viktigaste förutsättningarna för att man ska vilja bosätta sig i vår kommun. Vi ska tillhandahålla tjänster och service av god kvalitet. Vi jobbar med att ge förutsättningar för att få en bra omsorg och skola. Vi ska planera vår kommun på ett ändamålsenligt sätt.

Askersund är en landsbygdskommun där landsbygden identifierar oss. Att det ska gå att bo, bosätta sig på och driva företag eller jobba på landsbygden är en självklarhet. Kommunen ska bidra till att öka hastigheten i fiberutbyggnaden på landsbygden genom samverkan med medborgare, fiberleverantörer och staten.

Svenskt Näringsliv, som består av bransch- och arbetsgivarorganisationer, mäter företagsklimatet utifrån flera faktorer som påverkar företagare. Vissa faktorer är svårare för kommunen att ha inflytande över men vår roll är att påverka andra aktörer för att förbättra förutsättningarna för företagare. Företagsklimat presenteras varje år sammanfattande i en ranking. Det vi själva kan påverka direkt är service och bemötande i vår myndighetsutövning vilket vi följer löpande vårt nöjd-kund-index (NKI) i NKI-undersökningen Insikt. Vi behöver utveckla vårt arbete i de enskilda frågorna för att kunna vara möjliggörare för ett bra företagsklimat.

Tillväxt kräver hållbarhet. All tillväxt innebär miljöpåverkan. Vi ska i vårt arbete i dessa frågor säkerställa att vi har hållbara strategier för de verksamheter som har miljöpåverkan till exempel planering och byggande.

En viktig beståndsdel i en kommuns utveckling och tillväxt är att ha god planberedskap. Här innefattas allt från översiktsplan till detaljplaner. Vi behöver säkra tillgång till mark för försäljning samt ha beredskap för att köpa mark när så är lämpligt.

Mål: Vi är en attraktiv kommun att arbeta och leva i.

Indikatorer:

- Andelen av befolkningen som är i yrkesverksam ålder ska öka.
- NKI (Nöjd Kund Index) i mätningen Insikt ska vara minst 70 inom varje myndighetsområde respektive varje serviceområde.

Måluppfyllelse bedöms både utifrån nivå och trend.

Uppdrag:

Kommunstyrelsen ska redovisa arbetet som gjorts och vad som har åstadkommit för ökad tillgång till digital infrastruktur i kommunen.

Målområde 4 – Specifika utvecklingsområden

Digitalisering (Effektiv resursanvändning)

Den demografiska utvecklingen innebär att färre människor i yrkesverksam ålder ska utföra det arbete som idag görs av många fler. En del av lösningen på det problemet är att i större utsträckning använda sig av digitala verktyg. Det kan vara allt från nattkameror och robotar inom vården, till administrativa system som minskar behovet av mänsklig handläggning. Digitaliseringen behöver bli en del av den ordinarie verksamheten och en normal del av vardagen för de som arbetar i våra verksamheter. Varje verksamhet behöver därför ta fram en strategi och plan för hur man i det ordinarie arbetet ska främja digitala lösningar.

Mål: Digitaliseringen ska öka

Indikator:

- Faktisk digitalisering inom kommunens verksamheter.

Integration (Gott liv hela livet)

Många av våra invånare i Sverige kommer från andra länder. Det stora mottagandet har bitvis varit en svår utmaning för kommunerna och Askersund är inget undantag. En förutsättning för god integration och egen försörjning är att den som lever i Sverige lär sig det svenska språket. Svenska för invandrare, SFI, undervisas i Hallsberg av Sydnärkes utbildningsförbund. Vi ska följa upp att våra invånare som läser SFI faktiskt lär sig funktionell svenska.

Ett barn som kommer till Sverige och går i skolan har många gånger enklare att lära sig svenska språket än en vuxen, det är grundskolans ansvar. Det är fortsatt viktigt att vi har arbetssätt och strategier för att på ett så enkelt sätt som möjligt ge våra nya svenskar en bra start i Sverige. En lyckad integration sträcker sig långt över de kommunala verksamheterna och vi behöver strukturera samverkan mellan civilsamhälle, arbetsmarknad och skola. Vi behöver årligen analysera fakta, planera för och genomföra åtgärder för förbättring samt följa upp om insatserna varit verksamma. Ett strukturerat arbete ska även borga för att de medel som används för integration gör faktisk nytta.

Mål: Våra nya invånare ska lära sig god svenska och kunna nå egen försörjning

Indikatorer:

- Uppföljning av SFI
- Språkutveckling inom grundskola
- Arbetslöshetsstatistik för gruppen utomeuropeiskt födda.

Budgetregler

Driftbudgeten

Anslagsbindningen för driftbudgeten skall vara knuten till nämnd/styrelsenivå.

Nämnden/styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer i budgeten. Samt att nämndens budget ska vara i balans och finansierad.

Nämnderna medges rätt att besluta om omdisponering av budgeterade medel (kostnader såväl som intäkter) i driftbudgeten inom hela sitt verksamhetsområde. Beslut om omdisponering skall anmälas till kommunstyrelsen. Övrig omdisponering beslutas av kommunfullmäktige.

Investeringsbudgeten

Utförande av investeringsprojekt ska ske efter kommunfullmäktiges intentioner. Kommunfullmäktige beslutar om en övergripande investeringsbudget som fastställer den totala investeringsramen samt fördelningen på investeringstyp. Investeringstyperna omfattar strategiska investeringar, reinvesteringar lokaler, utvecklingsprojekt, övriga investeringar, reinvesteringar nämnder samt investeringar i VA-kollektiv. Varje investeringstyp innehåller verksamhetsområden där fullmäktige beslutar om ansvarsfördelning per nämnd.

Nämnderna beslutar om upprättande av investeringsprojekt inom de av fullmäktige beslutade ramarna. Nämnderna beslutar om ansvarsfördelning inom nämnd. Nämnderna beslutar om tilläggs- och ombudgetering inom beslutad investeringsram för respektive verksamhetsområde. Beslut om omdisponering skall anmälas till kommunfullmäktige.

Vid prognostiserad avvikelse behöver beslut om tilläggs- eller ombudgetering endast göras om avvikelsen bedöms vara mer än 5 %.

Innan projektbeslut i nämnd/styrelse av ny byggnad till en kostnad av mer än 100 prisbasbelopp, ska kommunfullmäktige ta ställning till investeringen.

Uppföljning

Delårsrapport skall upprättas efter åtta månader. Delårsrapporten utformas i enlighet med kapitel 9 § 1-3 i redovisningslagen och god redovisningssed. Budgetuppföljningsrapport som är godkänd av nämnd eller nämnds arbetsutskott lämnas till kommunstyrelsen efter tre och åtta månader. Därutöver upprättar kommunstyrelsens ekonomiavdelning en översiktlig månatlig ekonomisk uppföljning efter maj och oktober.

Större händelser som påverkar nämnds ekonomiska förutsättningar ska rapporteras till kommunstyrelsen tillsammans med en redovisning av åtgärder som kan minska ett underskott.

För årsbokslut och delårsbokslut upprättas särskilda instruktioner. I årsbokslutet redovisas kommunens ekonomi samt följer upp de politiskt beslutade programmen.

Budget och resursfördelning

En sammanställning av finansiering och nämndsanslag redovisas i tabellen nedan. En redogörelse över justeringar av nämndernas ramberäkningar finns på efterföljande sidor.

Budgeten utgår från SKR:s skatteunderlagsprognos som presenterades 27 april. Prognosen omfattar även statsbidrag. Vidare bygger budgeten på ett antagande att Askersunds kommun den 1 november 2023 kommer ha ett befolkningstal på 11 500 personer. 28 februari var befolkningen i Askersund 11 488 personer.

Kommunens driftbudget innehåller såväl externa som interna kostnader och intäkter. Tabellen redovisar finansförvaltningens samt kommunens nettobudget per nämnd.

Budget och resursfördelning	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
Finansförvaltning					
<i>Skatteintäkter</i>	611 169	640 485	666 792	695 024	725 384
<i>Statsbidrag</i>	160 340	168 876	165 545	165 432	163 247
<i>Pensioner</i>	-59 772	-63 457	-50 329	-52 782	-55 101
<i>Interna pensionskostnader</i>	52 434	53 450	53 500	54 000	54 000
<i>Avskrivningar exkl VA</i>	-43 800	-48 000	-52 500	-54 150	-56 200
<i>Finansiella intäkter</i>	6 000	6 000	6 500	6 500	6 500
<i>intäkter MIV</i>	2 000	2 000	2 000	1 500	1 500
<i>Finansiella kostnader</i>	-16 500	-18 700	-18 500	-18 500	-18 500
<i>Oförutsedda händelser</i>	-600	-600	-600	-600	-600
<i>Lönerevision</i>	-10 983	-26 000	-39 500	-53 000	-67 000
<i>Hysesuppräkning</i>		-1 350	-3 000	-4 500	-6 000
<i>Internränta avgiftskollektivet</i>	3 600	3 900	3 800	3 900	3 900
Anslag nämnder summa	-699 618	-712 696	-717 577	-722 495	-727 045
<i>Kommunstyrelsen</i>	-130 176	-130 948	-133 552	-136 241	-139 017
<i>Socialnämnden</i>	-276 919	-280 527	-281 113	-281 716	-282 336
<i>Utökning Syrenen och trygg hemgång</i>		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
<i>Friskvård ÄO</i>		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
<i>Vårdsvenska</i>		-190	-190	-190	-190
<i>Barn- och utbildningsnämnden</i>	-195 702	-195 805	-195 895	-195 989	-196 086
<i>Speciallärare grundskola</i>		-2 000	-2 500	-3 000	-3 000
<i>Kultur- och teknikenämnden</i>	-90 259	-91 057	-91 860	-92 685	-93 530
<i>Priskompensation livsmedel</i>		-900	-900	-900	-900
<i>Volymökning städ</i>		-500	-600	-600	-600
<i>Verksamhetssystem kulturskola</i>		-70	-70	-70	-70
<i>Sydnärkes miljö- och byggnämnd</i>	-6 562	-6 699	-6 897	-7 104	-7 317
Resultat	4 270	3 908	16 131	20 329	24 085

Resultatet för 2024 budgeteras till 6,9 miljoner kronor. Det motsvarar en resultatnivå på 0,9 % av skatter, statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. För att möta det stora behovet av investeringar, bör resultatnivån egentligen vara minst 2 %. Det är dock inte möjligt att utan allt för stora negativa konsekvenser för kärnverksamheten höja resultatnivån under 2023.

I dagsläget bedöms möjligheten till besparingar av mer än marginell karaktär som små. Det är därför viktigt att nämnderna arbetar aktivt för att inte öka sina kostnader samt för att komma till rätta med de delar av verksamheterna som inte bedrivs kostnadseffektivt.

Nämndernas ramar

Slutförandet av de större investeringarna under planperioden innebär att avskrivningarna tar en stor del av driftsekonomin i anspråk. För att säkerställa att vi har utrymme i budgeten för avskrivningarna krävs att nämnderna arbetar aktivt med att kostnaderna för verksamheterna inte får öka mer än det som behovet av kommunal kärnverksamhet ger upphov till. Vidare behöver nämnderna fortsätta arbeta med att effektivisera verksamheterna så att inga av de medel som tilldelas används utan motsvarande nytta.

Det innebär även fortsättningsvis att nämnderna kontinuerligt behöver följa upp den egna verksamheten och säkerställa att arbetet drivs med tydlig ekonomistyrning och god kvalitet.

Alla nämnder är kompenserade för prisökningar. Det råder dock stor osäkerhet om prisutvecklingen vilket innebär att kompensationen eventuellt inte täcker de ökade kostnaderna.

En stor del av vår budget går till de samarbeten vi har med andra kommuner i Sydnärke och länet. Att ha god framförhållning för det gemensamma arbetet med andra kommuner är nödvändigt för att vi ska kunna planera för de förändringar som varje verksamhet behöver anpassa sig till.

Arbetet med strukturen för budgetplanering av samarbetena har förbättrats de senaste åren. Arbetet behöver fortsatt utvecklas så att vi kan planera och säkra en långsiktigt hållbar ekonomi för kommunen och de verksamheter vi samarbetar med andra kommuner om.

I nämndernas ramar ingår kompensation för prisökningar enligt nedanstående tabell.

Prisuppräknings	2023	2024	2025	2026	2027
Socialnämnden	555	566	586	603	620
Kultur- och tekniknämnden	769	779	803	825	845
Barn- och utbildningsnämnden	83	86	90	94	97
Kommunstyrelsen	33	34	35	36	38
Summa	1 440	1 465	1 514	1 558	1 600

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det samordnande ansvaret för att säkerställa goda förutsättningar för övriga nämnder att utföra sina välfärdsuppdrag. Det omfattar till exempel fastighetsfrågor. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för samhällsplanering, näringslivsfrågor inklusive turism, civilförsvaret, mm.

Kommunstyrelsen	<i>Budget 2023</i>	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
	-130 176	-130 948	-133 552	-136 241	-139 017
Ram		-130 948	-133 552	-136 241	-139 017

Kommunstyrelsen har fått en ramökning på 80 tkr årligen avseende komplettering av datorer för år 6. Satsningen är riktad mot barn- och utbildningsnämnden men finansieringen sker via kommunstyrelsen. **Budgetramen är minskad med 190 tkr från och med 2024.**

Den största delen av kommunstyrelsens budgetram är kopplad till de samarbeten vi har med andra kommuner. Tabellen nedan redovisar budget för respektive gemensam verksamhet. En generell uppräknings på 3 % av budgetramen är gjord för samarbetena, om inget annat anges.

Samverkan	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
<i>SUF *</i>	69 672	70 294	72 403	74 575	76 812
<i>Nerikes brandkår</i>	6 577	6 900	7 107	7 320	7 540
<i>Lönenämnden</i>	2 477	2 587	2 664	2 744	2 826
<i>Överförmyndarnämnden</i>	950	923	951	980	1 009
<i>Sydnärkes IT-nämnd</i>	11 365	11 346	11 613	11 962	12 321
Summa anslag samarbeten	91 041	91 970	94 658	97 501	100 429

* Summan för Sydnärkes utbildningsförbund är beräknad utifrån nuvarande kostnadsfördelningsmodell med en generell uppräknings på 3 % av ramen. Det pågår för närvarande ett arbete med att se över förbundsordningen inklusive hur förbundets kostnader ska fördelas mellan kommunerna vilket kan påverka de faktiska kostnaderna för Sydnärkes utbildningsförbund. Vidare har förbundet aviserat kostnadsökningar kopplat till pensionskostnader mm som kan påverka budgeten.

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för äldreomsorg, åtgärder kopplade till lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, samt individ- och familjeomsorg.

Socialnämnden får utöver prisuppräknings ett tillskott för utökat antal platser på Syrenen. Det finns i dagsläget kö till särskilt boende och många av de som väntar på plats finns idag på Syrenen varför verksamheten behöver utökas. Vidare får Socialnämnden ett tillskott för att arbeta med trygg hemgång.

Socialnämnden	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027
	-276 919	-280 527	-281 113	-281 716	-282 336
Utökning Syrenen, trygg hemgång		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Friskvård ÄO		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Vårdsvenska		-190	-190	-190	-190
Ram		-284 717	-285 303	-285 906	-286 526

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skola, särskola och fritidshem. Verksamheten är till största delen styrd av lagar och timplaner. Barn- och utbildningsnämnden är huvudman för skolan vilket innebär att man har en skyldighet att genomföra det som är reglerat enligt lag.

Barn- och utbildningsnämnden	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
	-195 702	-195 805	-195 895	-195 989	-196 086
Speciallärare grundskolan		-2 000	-2 500	-3 000	-3 000
Ram		-197 805	-198 395	-198 989	-199 086

Kultur- och tekniknämnden

Kultur- och tekniknämnden ansvarar för flera verksamheter som kan delas upp i olika områden. Den tekniska verksamheten omfattar, park, gator, vägar, vatten och avlopp. Serviceverksamheten omfattar servicevaktmästare, kost och städ. Kultur och fritid omfattar kultur, bibliotek, ungas fritid, och musikskola.

Kultur- och tekniknämnden får en extra prisuppräkning för livsmedel samt kompensation för en ökad volym städ. Nämnden ges också en ramökning för att driften av ett verksamhetssystem till kulturskolan.

Kultur- och tekniknämnden	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
	-90 259	-91 057	-91 860	-92 685	-93 530
Priskompensation livsmedel		-900	-900	-900	-900
Volymökning städ		-500	-600	-600	-600
Verksamhetssystem kulturskola		-70	-70	-70	-70
Ram		-92 527	-93 430	-94 255	-95 100

Sydnärkes miljö- och byggnämnd

Sydnärkes miljö- och byggnämnd är gemensam för Askersunds kommun, Laxå kommun och Lekebergs kommun. Nämnden har sitt säte i Askersunds kommun. Nämnden ansvarar för beslut och handläggning av ärenden kopplat till plan- och bygglagen och miljöbalken. Nämndens förvaltning, arbetar strategiskt åt respektive kommun med detaljplaneläggning, exploateringsfrågor, lantmäterifrågor och tillsyn, kartor mm. Förvaltningen arbetar således åt tre kommunstyrelser och en nämnd.

Ramen för miljö- och byggnämnden räknas upp med 3 % enligt i överenskommelse med övriga kommuner.

Sydnärkes bygg- och miljönämnd	<i>Budget 2022</i>	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
	-6 562	-6 699	-6 897	-7 104	-7 317
Ram		-6 699	-6 897	-7 104	-7 317

Investeringsbudget

Beslut om investeringsbudgeten i kommunfullmäktige sker på ramnivå för investeringsområden enligt tabell nedan. Det betyder att kommunfullmäktige fastställer volymen av investeringarna per investeringsområde¹. Respektive nämnd är ansvarig för beslut om projektbeslut inom respektive ansvarsområde. Ansvarig nämnd står angiven för respektive investeringsområde i texten under tabellen.

De största investeringsbehoven inom kommunen ligger inom verksamhetslokaler för förskola och skola. Arbete pågår att ta fram en långsiktig lokalförsörjningsplan för våra fastigheter som ska omfatta alla de behov av investeringar som finns inom de kommunala verksamheterna.

För reinvesteringar, utvecklingsprojekt och övriga investeringar ska det tas fram planer som kontinuerligt uppdateras, som hanteras av respektive ansvarig nämnd. Planerna behövs som underlag för ett strukturerat arbete med investeringsbudgeten. Inför varje projektbeslut ska det finnas väl underbyggda beslutsunderlag.

Investeringar skattekollektivet

Investeringsvolymen för skattekollektivet uppgår för 2024 till nästan 81 miljoner kronor.

Investeringsbudget	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Strategiska investeringar lokaler	107 396	51 800	0	0	75 000	102 000
<i>Förskola och skola</i>	106 880	50 300	0	0	0	0
<i>Vård och omsorg</i>	0	1 500	0	0	75 000	75 000
<i>Övriga lokaler</i>	516	0	0	0	0	27 000
Reinvesteringar lokaler	11 032	8 000	6 000	7 000	6 000	6 000
Utvecklingsprojekt	75 039	4 150	3 000	3 000	7 700	3 000
<i>Fritids- och idrottsanläggningar</i>	45 054	0	0	0	0	0
<i>Gata, mark och park</i>	3 611	1 050	1 000	1 000	5 700	1 000
<i>Exploatering bostäder</i>	23 374	100	0	0	0	0
<i>Fastighetsförvärv</i>	3 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Övriga investeringar	1 627	400	400	250	100	100
Reinvesteringar nämnder	25 980	16 120	13 284	9 110	9 755	8 325
<i>KS</i>	1 999	200	2 844	200	200	200
<i>BOU</i>	5 790	4 420	1 070	1 070	1 070	1 070
<i>SOC</i>	2 200	2 200	2 220	2 340	2 355	2 355
<i>KoT</i>	15 991	9 300	7 150	5 500	6 130	4 700
Summa skattekollektivet	221 074	80 470	22 684	19 360	98 555	119 425

¹ Ex. Förskola och skola samt vård och omsorg är olika investeringsområden.

Strategiska investeringar lokaler (KS)

Förskola och skola

Under planeringsperioden kommer det behöva genomföras flertalet större investeringar. I den här posten ryms större projekt medan underhållsskuld budgeteras i reinvesteringsprojekt lokaler

- Hammar, skola och förskola

Hammars skola ska efter att åk 4–6 flyttats till Närlundaskolan ht -22, byggas om så att lokalerna även omfattar förskolan i Hammar vilken idag inryms i Lunnagården. Projektet påbörjades 2022 med planering och projektering. Renovering och ombyggnation genomförs 2022–2024.

- Förskolor Askersund och Åsbro

Barn- och utbildningsnämndens utredning om förskolelokaler ligger till grund för genomförande av byggnationer av förskolor i Askersund och Åsbro. Investeringarna syftar till att kunna gå ur tillfälliga lokaler samt att skapa utrymme för ett ökande barnantal på längre sikt. Investeringar beräknas genomföras 2022–2024.

Vård och omsorg.

- Vård- och omsorgsboende

Det saknas platser i särskilt boende. Under 2024 kommer en förstudie genomföras. Investeringen är idag planerad till åren 2027–2028 men det är sannolikt att byggnation av ett nytt vård- och omsorgsboende kommer behöva tidigareläggas.

Övriga lokaler

Nerikes brandkår har lyft behovet av att bygga en ny brandstation i Askersund. Investeringen planeras i slutet av planperioden, 2028.

Reinvesteringar lokaler (KS)

- Investeringar enligt reinvesteringsplan

Arbete pågår med att ta fram en reinvesteringsplan som omfattar alla kommunens fastigheter. Endast reinvesteringar som är absolut nödvändiga för att en funktionell verksamhet ska kunna utföras kan genomföras de kommande åren. Prioriteringar av investeringar inom investeringsramen görs av kommunstyrelsen.

Utvecklingsprojekt

Fritids- och idrottsanläggningar

Inga investeringar i fritids- och idrottsanläggningar är planerade under planperioden.

Gata, mark och park (KoT)

Investeringsområdet utgörs av en pott som fördelas på strategiska eller nya projekt som är utvecklande för vår kommun. Prioriteringar av projekt görs av kultur- och tekniknämnden.

Exploatering bostäder (KS)

Posten påverkar inte resultatet utan finansieras av försäljning av mark eller tomter. I budget och plan finns medel för genomförande av förstudier för kommande projekt.

Fastighetsförvärv (KS)

Post för inköp av fastigheter av strategisk vikt.

Övriga investeringar

- IT-teknik äldreomsorg (SOC). Investeringar är årliga och kan användas för tekniska innovationer inom vården i syfte att öka välmående och minska behov av t ex lugnande mediciner. Initiativ till investeringar ska kunna tas av respektive arbetsplats eller enhet.
- Inventarier och IT-utrustning Sydnärkes miljö- och byggnämnd.

Reinvestering nämnder

Plan ska finnas hos respektive nämnd som redogör samt planerar för reinvesteringar på nämndnivå.

Prioriteringar av reinvesteringar görs av respektive nämnd.

KS

- Inventarier Rådhuset
- Skrivare och kopiatorer

BOU

- Inventarier till förskolor och skolor

SOC

- Inventarier, fordon, system

KOT

- Asfalt Gator, vägar, GC-vägar, broar, belysning
- Anläggningar, bad- och lekplatser.
- TF fordon skattekollektivet
- Inventarier serviceavdelningen
- Inventarier scenkonst

Investeringar VA-kollektivet (KoT)

Ledningsnätet är i stort behov av reinvesteringar. Framtagna planer finns för reinvesteringar. Utbyggnad av VA-nätet beslutas av kommunfullmäktige.

VA-kollektivet	2023	2024	2025	2026	2027	2028
VA-utbyggnad	100	300	11 000	5 000	5 000	5 000
Reinvesteringar VA-kollektivet	27 740	29 210	27 350	25 540	24 500	24 500
Summa VA-kollektivet	27 840	29 510	38 350	30 540	29 500	29 500

VA-utbyggnad

- Nya distributionsnät och anslutningar
- Omvandlingsområden överföringsledningar
- Drifteffektiviseringar överföringsledningar

Reinvesteringar

- Förnyelse ledningsnät
- Vatten- och avloppsreningsverk
- Fordon

Sammanställning samtliga investeringar

För 2023 uppgår samtliga investeringar för Askersunds kommun till drygt 110 miljoner kronor.

Investeringar sammanställning	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Summa samtliga projekt	248 914	110 124	61 134	50 044	128 155	149 025

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar det finansiella resultatet och förklarar hur det uppkommit. Den beskriver hur kommunen finansierat verksamheten under året (intäkter) och vilken resursförbrukning prestationerna fört med sig (kostnader).

Genom att minska de totala intäkterna med de totala kostnaderna framkommer årets resultat vilket också blir förändringen av det egna kapitalet.

Resultatbudget	<i>Bokslut</i>	<i>Budget</i>	Budget	Flerårsplan		
	2022	2023		2024	2025	2026
Verksamhetens intäkter	183 063	126 500	131 699	133 699	135 699	137 699
Verksamhetens kostnader	-894 240	-843 039	-876 452	-885 405	-909 676	-934 045
Avskrivningar (exkl VA)	-33 837	-43 800	-48 000	-52 500	-54 150	-56 200
Verksamhetens nettokostnader	-745 014	-760 339	-792 753	-804 206	-828 127	-852 546
Skatteintäkter	590 043	611 169	640 485	666 792	695 024	725 384
Generella statsbidrag och utjämning	169 879	160 340	168 876	165 545	165 432	163 247
Finansiella intäkter	5 811	6 000	6 000	6 500	6 500	6 500
Finansiella kostnader	-7 887	-12 900	-18 700	-18 500	-18 500	-18 500
Årets resultat	12 832	4 270	3 908	16 131	20 329	24 085

Budgeterad balansräkning

Den budgeterade balansräkningen beskriver kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt. En ögonblicksbild som visar kommunens tillgångar och skulder. Balansbudgeten visar hur kapitalet använts (tillgångar) och hur de har skaffats fram (skulder och eget kapital). Kommunen kan i huvudsak skaffa kapital på två olika sätt, dels genom att låna pengar utifrån, dels genom att finansiera med egna medel som erhålls genom att verksamheterna har lämnat "överskott" (eget kapital).

	2024	2025	2026	2027
TILLGÅNGAR				
<i>Anläggningstillgångar</i>	1 473 637	1 472 571	1 458 565	1 520 520
<i>Omsättningstillgångar</i>	110 785	109 143	102 108	100 009
SUMMA	1 584 422	1 581 714	1 560 673	1 620 529
EGET KAPITAL OCH SKULDER				
<i>Eget kapital</i>	445 369	461 500	481 829	505 914
<i> Därav årets resultat</i>	3 908	16 131	20 329	24 085
<i> Därav resultatutjämningsreserv</i>	12 495	12 495	12 495	12 495
<i>Avsättningar</i>	71 810	74 172	76 341	79 025
<i>Långfristiga skulder</i>	899 280	882 280	847 280	885 280
<i>Kortfristiga skulder</i>	167 963	163 762	155 223	150 310
SUMMA	1 584 422	1 581 714	1 560 673	1 620 529
ANSVARSFÖRBINDELSER				
<i>Pensionsåtaganden</i>	194 000	186 000	178 000	170 000
<i>Borgensåtaganden</i>	820 000	820 000	820 000	820 000
<i>Övriga åtaganden</i>	2 000	2 000	2 000	2 000

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar på betalningsströmmarna och ska hjälpa kommunen att planera finansieringen av både driftverksamhet och investeringsverksamhet.

Kassaflödesanalys	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	3 908	16 131	20 329	24 085
Av- och nedskrivningar	57 500	62 200	64 050	66 200
Förändringar i avsättningar	2 708	2 362	2 169	2 684
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	64 116	80 693	84 379	90 285
Ökning/minskning periodiserade anslutningsavgifter	2 000	2 000	2 000	2 000
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-11 135	-4 201	-8 539	-4 913
Kassaflöde från den löpande verksamheten	54 981	78 492	77 840	87 372
Investeringsverksamhet				
Investering i tillgångar	-110 124	-61 134	-50 044	-128 155
Försäljning av tillgångar	8 000	6 000	3 000	3 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-102 124	-55 134	-47 044	-125 155
Finansieringsverksamhet				
Nyupptagna lån	50 000	0	0	30 000
Amortering av skuld	0	-22 000	-35 000	0
förändring av långfristiga fordringar	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	50 000	-22 000	-35 000	30 000
<i>Periodens kassaflöde</i>	<i>2 857</i>	<i>1 358</i>	<i>-4 204</i>	<i>-7 783</i>
<i>Likvida medel vid årets början</i>	<i>10 500</i>	<i>13 357</i>	<i>14 715</i>	<i>10 511</i>
<i>Likvida medel vid årets slut</i>	<i>13 357</i>	<i>14 715</i>	<i>10 511</i>	<i>2 728</i>

Askersunds
KOMMUN